

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par vairākiem tiesību aktu priekšlikumiem, ar ko nosaka dažus konkrētus ierobežojošus pasākumus attiecībā uz Somāliju, Zimbabvi, Korejas Demokrātisko Republiku un Gvineju

(2010/C 73/01)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

nemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. pantu,

nemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 8. pantu,

nemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu ⁽¹⁾ brīvu apriti,

nemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu ⁽²⁾ brīvu apriti un jo īpaši tās 41. pantu,

nemot vērā 2009. gada 29. jūlijā, 18. septembrī un 26. novembrī Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājam nosūtītos lūgumus sniegt atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu,

IR PIEŅĒMIS ŠO ATZINUMU.

I. IEVADS

1. Komisija 2009. gada 27. jūlijā pieņēma priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, kā arī priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi. Komisija 18. septembrī pieņēma arī priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 329/2007 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Korejas Tautas Demokrātisko Republiku. Vēlāk, 23. novembrī, Komisija pieņēma priekšlikumu Padomes Regulai par dažu ierobežojošu pasākumu noteikšanu attiecībā uz Gvineju. Visus šos priekšlikumus Komisija nosūtīja EDAU, lai viņš sniegtu atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu. EDAU atgādina, ka viņš ir arī sniedzis neoficiālus komentārus par šo priekšlikumu projektiem, kā arī par citiem priekšlikumu projektiem, kas paredzēti, lai grozītu līdzīgas Padomes regulas, kurās noteikta finanšu līdzekļu iesaldēšana vai citi ierobežojoši pasākumi.

2. EDAU pauž gandarījumu par to, ka viņam lūdza atzinumu un ka par šo atzinumu ir atsauce priekšlikuma apsvērumos, kā tas līdzīgi darīts vairākos citos tiesību aktos, par kuriem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 ir lūgts EDAU atzinums.

II. PRIEKŠLIKUMI UN SVARĪGĀKAIS ŠAJĀ EDAU ATZINUMĀ

3. Visi šie priekšlikumi, ar ko izdara grozījumus spēkā esošajos tiesību aktos vai ierosina jaunus tiesību aktus, ir paredzēti, lai apkarotu terorismu vai cilvēktiesību pārkāpumus, nosakot ierobežojošus pasākumus, proti, līdzekļu iesaldēšanu, ceļošanas aizliegumus, fiziskām vai juridiskām personām, kuras tur aizdomās par to saistību ar teroristu organizācijām un/vai dažām valdībām. Šajā nolūkā Eiropas Komisija publicē un publisko "melnos sarakstus" ar tādām fiziskām un juridiskām personām, uz kurām attiecas šie ierobežojošie pasākumi.

4. EDAU 2009. gada 28. jūlijā jau ir nācis klajā ar atzinumu par priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban* (turpmāk – *Al-Qaida* priekšlikums). Šajā atzinumā ir pausts gandarījums par Komisijas ieceri nodrošināt labāku pamattiesību aizsardzību, tostarp personas datu aizsardzību, un ieteikts grozīt un/vai precizēt dažus priekšlikuma aspektus, lai tie atbilstu būtiskiem ES datu aizsardzības principiem. EDAU ir rūpīgi sekojis sarunu norisei Padomē saistībā ar *Al-Qaida* priekšlikumu ⁽¹⁾ un pauž nožēlu, ka daudzi noteikumi par personas datu aizsardzību ir svītroti vai būtiski ierobežoti.
5. Minētajā atzinumā izskatītie jautājumi vēl arvien ir aktuāli, un to vairākums zināmā mērā attiecas arī uz šeit aplūkoto priekšlikumiem, kuros daudzi noteikumi ir līdzīgi *Al-Qaida* priekšlikuma noteikumiem. Ņemot vērā visus priekšlikumus, kas līdz šim iesniegti, lai saņemtu EDAU atzinumu, kā arī sarunu norisi Padomē, šajā atzinumā uzmanība būs vērsta uz datu aizsardzības principu piemērošanu ierobežojošu pasākumu jomā un būs izteikti ieteikumi uzlabojumiem. Šajos ieteikumos ir ņemta vērā arī Lisabonas Līguma stāšanās spēkā, ka arī svarīgās politikas pamatnostādnes, kas formulētas nesen pieņemtajā Stokholmas programmā ⁽²⁾. Atbilstoši šai pieejai EDAU ar turpmākiem atzinumiem par tiesību aktu priekšlikumiem šajā jomā varēs nākt klajā tikai tad, ja šie jaunie priekšlikumi būtiski atšķirsies no tagad iesniegto priekšlikumu noteikumiem.
6. Šajā atzinumā uzmanība ir vērsta uz tiem ierobežojošu pasākumu aspektiem, kas ir tieši saistīti ar personas datu aizsardzību, īpaši uz tiem aspektiem, kurus EDAU šajā jomā iesaka precizēt, lai nodrošinātu tiesību aktu noteiktību un pasākumu efektivitāti. Šajā atzinumā nav ne aplūkoti, ne skarti citi būtiski jautājumi, kas varētu būt saistīti ar iekļaušanu sarakstā, piemērojot citus noteikumus.
8. Starp ES pamattiesībām ir arī tiesības uz personas datu aizsardzību, ko Tiesa ir atzinusi par vienu no principiem, kas izriet no LES 6. panta 2. punkta un kas apstiprināts arī ES Pamattiesību hartas 8. pantā ⁽⁴⁾. Saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem personas datu aizsardzības tiesībām ir ļoti liela nozīme, un tās palīdz nodrošināt arī to, lai patiesi tiktu ievērotas citas pamattiesības, piemēram, tiesības uz aizstāvību, tiesības tikt uzklāstam un tiesības uz efektīvu tiesas aizsardzību.
9. Šajā nolūkā, kā jau teikts viņa 2009. gada 28. jūlija atzinumā pat ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz *Al-Qaida*, EDAU pauž gandarījumu par Komisijas ieceri uzlabot spēkā esošo tiesisko regulējumu, pilnveidojot sarakstu veidošanas procedūru un skaidri ņemot vērā personas datu aizsardzības tiesības. Ierobežojoši pasākumi balstās uz personas datu apstrādi, un tas pats par sevi, neņemot vērā finanšu līdzekļu iesaldēšanu, ir pietiekams pamats, lai piemērotu datu aizsardzības noteikumus un garantijas. Tādēļ ārkārtīgi svarīgi ir nodrošināt skaidrību un tiesisko noteiktību par to, kādus noteikumus piemēro, lai apstrādātu sarakstā iekļauto indivīdu personas datus, kā arī tādēļ, lai nodrošinātu ierobežojošo pasākumu likumību un legitimitāti.
10. Stokholmas programmā ir skaidri teikts, ka, “vērtējot personas privāto dzīvi brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, primārās ir tiesības uz brīvību” un ka Eiropas Savienībai datu aizsardzības principi būtu jāveicina gan Eiropas Savienībā, gan tās attiecībās ar citām valstīm.
11. Lisabonas Līguma stāšanās spēkā stiprina šīs jomas tiesisko regulējumu. No vienas puses – ar to tiek ieviesti divi jauni juridiskie pamati (LESD 75. un 215. pants), kas ES ļauj pieņemt ierobežojošus pasākumus pret fiziskām un juridiskām personām, kā arī grupējumiem vai nevalstiskām organizācijām. No otras puses – LESD 16. pants un LES 39. pants apstiprina tiesības uz datu aizsardzību un datu aizsardzības noteikumu un garantiju vajadzību visās Eiropas Savienības darbības jomās, un kļūst saistoša ES Pamattiesību harta, kas, kā Stokholmas programmā skaidri formulēts, “pastiprinās Eiropas Savienības, tostarp tās iestāžu, pienākumu nodrošināt, ka pamattiesības tiek aktīvi veicinātas visās tās darbības jomās” ⁽⁵⁾.

III. TIESISKAIS REGULĒJUMS

7. Komisijas priekšlikumu mērķis ir ņemt vērā Tiesas judikatūru, kas vairākkārt ir apstiprinājusi, ka ES pamattiesību aizsardzības standarti būtu jāievēro neatkarīgi no tā, vai ierobežojoši pasākumi ir pieņemti ES mērogā vai ierosināti tādās starptautiskās organizācijās kā Apvienoto Nāciju Organizācija ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Sk. Padomes dokumentu 12883/09.

⁽²⁾ Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa pilsoņu un viņu aizsardzības labā – ko Eiropadome pieņēma 2009. gada 10.–11. decembrī.

⁽³⁾ EKT 2008. gada 3. septembra spriedums lietā *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation* pret Padomi, C-402/05 P un C-415/05 P, spriedums vēl nav publicēts, īpaši skatīt 285. punktu.

⁽⁴⁾ EKT 2008. gada 29. janvāra spriedums lietā *Promusicae* pret *Telefonica*, C-275/06, īpaši skatīt 61.–70. punktu.

⁽⁵⁾ 2.1. punkts.

12. Konkrēti – attiecībā uz ES iestādēs veikto personas datu apstrādi visām ES darbībām, tostarp kopējai ārpolitikai un drošības politikai, piemēro LESD 16. pantu, savukārt LESD 39. pantā ir paredzēta citāda lēmumu pieņemšanas procedūra, kas attiecas uz dalībvalstīs veikto personas datu apstrādi kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā. Turklāt Tiesa pat kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā iegūst pilnīgu kompetenci izvērtēt to lēmumu likumību, kuri paredz ierobežojošus pasākumus pret fiziskām vai juridiskām personām, un jo īpaši pamattiesību ievērošanu (LESD 275. pants).
13. Turklāt ES pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai, kā paredzēts Lisabonas Līgumā, ES tiesiskajā regulējumā vēl svarīgākas padarīs Eiropas Padomes ieņemtās nostājas attiecībā uz iekļaušanu “melnajā sarakstā”⁽¹⁾ un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.
14. Ņemot vērā minēto, Pamattiesību hartas 8. pantam ir sevišķa nozīme, jo īpaši formulējumam, ka personas datus apstrādā, balstoties uz likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos, un ka “ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos”. Šie būtiskie datu aizsardzības elementi ir jāievēro visos ES pasākumos, un personas pat var atsaukties uz šajā pantā paredzēto tiesību tiešu iedarbību neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav nepārprotami atzītas ES sekundārajos tiesību aktos.
15. Jaunais tiesiskais regulējums, kas ieviests, stājoties spēkā Lisabonas Līgumam, likumdevējam dod instrumentus un uzliek pienākumu, lai tas arī ierobežojošu pasākumu jomā izstrādātu visaptverošus un konsekventus personas datu aizsardzības noteikumus. Šis pienākums kļūst vēl svarīgāks, ja ņem vērā, ka šāda veida pasākumus, kas attiecīgajām personām rada tālejošas sekas, piemēro arvien plašāk un ilgstošāk.
16. Tālab EDAU Komisijai cieši iesaka atteikties no pašreizējās neviengabalainās pieejas, ar ko katrai valstij vai organizācijai pieņem īpašus un dažkārt atšķirīgus personas datu apstrādes noteikumus, un attiecībā uz visām mērķtiecīgām sankcijām, kuras ES īsteno, vēršoties pret fiziskām vai juridiskām personām, organizācijām vai struktūrām, ierosināt vispārēju un saskanīgu sistēmu, kurā būtu nodrošināta attiecīgo personu pamattiesību ievērošana un jo īpaši to pamattiesību ievērošana, kas attiecas uz personas datu aizsardzību. Visi vajadzīgie šo tiesību ierobežojumi būtu skaidri jānosaka tiesību aktos, tiem būtu jābūt samērīgiem, un tajos jebkurā gadījumā šīs tiesības būtu jāievēro pēc būtības.
17. Pēc EDAU viedokļa tas būtu jāveic saskaņā ar mērķi, ko Eiropadome izvirzījusi Stokholmas programmā – “strādā(t) pie tā, lai stiprinātu ANO Drošības padomes sankciju izstrādi, īstenošanu un efektivitāti, aizsargājot pamattiesības un nodrošinot taisnīgas un skaidras procedūras”⁽²⁾.
18. Turpmākajos iesniegto priekšlikumu izvērtējuma punktos ir sniegti ne tikai ieteikumi, kā uzlabot šo priekšlikumu noteikumus, bet ir arī uzsvērti tie datu aizsardzības aspekti, kuri šobrīd vēl nav aplūkoti un kurus EDAU iesaka precizēt vai nu šajos tiesību aktos, vai vispārīgākā tiesiskajā regulējumā.

IV. TO GALVENO NOTEIKUMU UN PRINCIPU IZVĒRTĒJUMS, KURI ATTIECAS UZ PERSONAS DATU APSTRĀDI SAISTĪBĀ AR IEROBEŽOJOŠIEM PASĀKUMIEM, KAS VĒRSTI PRET ATSEVIŠĶĀM PERSONĀM

IV.1. Piemērojamie tiesību akti par datu aizsardzību

19. Kā jau EDAU 2009. gada 28. jūlija atzinumā norādīts – Regulas (EK) Nr. 45/2001 datu aizsardzības noteikumus piemēro personas datu apstrādei ES iestādēs saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem, pat ja šie pasākumi ierosināti starptautiskās organizācijās vai kopējās nostājās, kas pieņemtas saistībā ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku.
20. Tālab EDAU pauž gandarījumu par iesniegtajos priekšlikumos izdarītajām atsaucēm uz to, ka piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001, kā arī uz datu subjektu tiesībām, kas no tās izriet. Tomēr EDAU pauž nožēlu, ka sarunās par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz *Al-Qaida* nonāca pie tā, ka dažas no šīm atsaucēm svītrojā.
21. Saistībā ar to EDAU vēlētus uzsvērt, ka šie svītrojumi neizslēdz un neierobežo to pienākumu un datu subjektu tiesību piemērošanu, kas tiesību aktos vairs nav tieši minētas. Tomēr EDAU uzskata, ka skaidra datu aizsardzības aspektu minēšana un aplūkošana tiesību aktos par ierobežojošiem pasākumiem ne tikai uzlabo pamattiesību ievērošanu, bet arī novērš situācijas, kad delikāti jautājumi paliek neskaidri un tādējādi tiek izskatīti tiesās.

⁽¹⁾ Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Rezolūcija Nr. 1597 par Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes un Eiropas Savienības “melnajiem sarakstiem”, 2008. gada 23. janvāris, pamatā *Dick Marty* kunga sagatavotais ziņojums (dok. Nr. 11454).

⁽²⁾ 4.5. punkts.

22. Vispārīgākā skatījumā EDAU uzsver, ka saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 8. pantu "īkvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību". Tālab šīs pamattiesības Eiropas Savienībā būtu jānodrošina neatkarīgi no attiecīgās personas valstspiederības, dzīvesvietas vai profesionālās darbības. Tas nozīmē, ka, lai gan saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem var būt vajadzīgi šo tiesību ierobežojumi, tomēr šīs tiesības ne principā, ne vispārēji nevar liegt veselām indivīdu kategorijām, piemēram, tādām, kam ir saikne ar kādas trešās valsts valdību.

IV.2. Datu kvalitāte un mērķa ierobežojuma princips

23. Saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem (Regulas (EK) Nr. 45/2001 4. pants) personas dati – jāapstrādā godprātīgi un likumīgi; jāvāc konkrētiem, skaidriem un likumīgiem mērķiem un nav jāapstrādā veidā, kas nav saderīgs ar šiem mērķiem; tiem jābūt adekvātiem, atbilstīgiem un ne pārlietu apjomīgiem, ņemot vērā nolūkus, kādos tos vāc un/vai pēc tam apstrādā. Personas datiem jābūt precīziem un regulāri atjauninātiem: ir jāveic visi atbilstīgie pasākumi, lai nodrošinātu neprecīzu un nepilnīgu datu dzēšanu vai koriģēšanu. Turklāt personas dati jāuzglabā veidā, kas nepieļauj datu subjektu identifikāciju ilgāk, nekā tas nepieciešams nolūkiem, kuriem tos vāca vai kuros tos turpmāk apstrādā.

24. EDAU pauž gandarījumu, ka visos Komisijas priekšlikumos⁽¹⁾ ir skaidri definētas to personas datu kategorijas, kuras apstrādās saistībā ar ierobežojošajiem pasākumiem, un skaidri reglamentēta to personas datu apstrāde, kas saistīti ar noziedzīgiem nodarījumiem, sodāmību un drošības pasākumiem.

25. Ņemot vērā iepriekš minēto, EDAU pauž gandarījumu par *Al-Qaida* priekšlikuma 7.e panta 3. punktā noteikto principu, proti, ka attiecīgās fiziskās personas vecāku vārdu un uzvārdu pielikumā var iekļaut tikai tad, ja tie konkrētā gadījumā vajadzīgi tikai un vienīgi sarakstā iekļautās attiecīgās fiziskās personas identitātes pārbaudei. Šis noteikums arī labi atspoguļo tādu datu aizsardzības prasību kā mērķa

ierobežojuma princips, kas nosaka, ka personas datus vāc īpašiem mērķiem un ka tos turpmāk neapstrādā tādā veidā, kas neatbilst šiem mērķiem.

26. Lai nodrošinātu, ka šo principu pienācīgi precīzē un piemēro visai personas datu apstrādei šajā jomā, EDAU iesaka šo principu tieši piemērot visām datu kategorijām, izdarot grozījumus attiecīgajos pantos tā, lai pielikumā ar uzskaitītājam personām "iekļau(tu) tikai informāciju, kas vajadzīga, lai pārbaudītu sarakstā iekļauto fizisko personu identitāti, un šai informācijai nekādā gadījumā nevajadzētu būt plašākai kā šāda informācija". Šāds grozījums palīdzētu izvairīties no nevajadzīgu datu vākšanas un publicēšanas saistībā ar sarakstā iekļautajām fiziskajām personām un to ģimenēm.

27. Turklāt EDAU ierosina, lai priekšlikumos būtu skaidri noteikts, ka personas datus svītros vai padarīs anonīmus, tiklīdz tie katrā atsevišķā gadījumā vairs nebūs vajadzīgi, lai īstenotu ierobežojošus pasākumus vai lai risinātu tiesas prāvu.

28. Attiecībā uz pienākumu rūpēties par personas datu precizitāti un atjaunināšanu iesniegtajos priekšlikumos ir izmantotas dažādas pieejas. Priekšlikumā par Somāliju, kas ir līdzīgs priekšlikumam par *Al-Qaida*, ir noteikts – ja ANO nolemj personu no saraksta svītrot, tad Komisijai attiecīgi būtu jāizdara izmaiņas ES sarakstā (11. panta 4. punkts). Savukārt priekšlikumā par Korejas Tautas Demokrātisko Republiku ir noteikts pienākums regulāri, vismaz reizi 12 mēnešos, pārskatīt ES sarakstu (16. panta 2. punkts). Pārējos priekšlikumos nav minēts neviens no šiem mehānismiem.

29. Tomēr visiem ES sarakstiem, neatkarīgi no to mērķa valsts un no tā, vai tie ir pieņemti tieši ES līmenī vai ar tiem īsteno ANO lēmumus, ir jāatbilst datu kvalitātes principam, kuram ierobežojošu pasākumu jomā ir izšķiroša nozīme. Kā nesen norādīja Pirmās instances tiesa⁽²⁾ – ja ierobežojošu pasākumu pamatā ir policijas vai drošības dienestu veikta izmeklēšana, tad, pārskatot sarakstus, būtu pienācīgi jāņem vērā šādas izmeklēšanas norise, piemēram, izmeklēšanas vai kriminālvajāšanas izbeigšana vai arī attaisnošana krimināllietā, lai nepieļautu, ka personas finanšu līdzekļi tiek iesaldēti bezgalīgi bez jebkādas pārbaudes tiesā un neatkarīgi no tiesas procesa iespējamā iznākuma.

⁽¹⁾ Skatīt priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, proti, 7. panta d) apakšpunkta 2. punktu un 7. panta e) apakšpunktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi, proti, 11. panta c) apakšpunkta 2. un 3. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, proti, 14. panta 2. un 3. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 329/2007 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Korejas Demokrātisko Republiku, proti, 6. panta 3. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka dažu ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret Gvineju, proti, 11. panta 1. un 2. punktu.

⁽²⁾ PIT 2009. gada 30. septembra spriedums lietā *Sison pret Padomi*, T-341/07, spriedums vēl nav publicēts, 116. punkts.

30. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka saistībā ar visiem pašreizējiem un turpmākiem šīs jomas priekšlikumiem ieviest efektīvus mehānismus, kā no sarakstiem svītrot fiziskas personas un regulāri pārskatīt ES sarakstus.

IV.3. Informācija par sarakstos iekļautajām personām

31. EDAU savā 2009. gada 28. jūlija atzinumā pauž gandarījumu par Komisijas ieceri nostiprināt pamattiesību ievērošanu, attiecīgām personām nodrošinot iespējas būt informētām par iemesliem, kāpēc tās iekļautas sarakstā, kā arī nodrošinot izdevību paust par to savu viedokli. Līdzīgu noteikumu tagad ierosina attiecībā uz Somāliju⁽¹⁾ un Gvineju⁽²⁾, savukārt attiecībā uz Zimbabvi⁽³⁾ tiesības būt informētām par sarakstā iekļaušanas iemesliem un paust savu viedokli ir ierobežotas – tādas ir tikai personām, kurām nav saiknes ar valdību. Priekšlikumā par Korejas Demokrātisko Republiku šāda iespēja nav pat minēta.

32. EDAU atgādina par pienākumu, apstrādājot sniedzamo informāciju, informēt datu subjektu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un jo īpaši 12. pantu, ja dati nav iegūti no datu subjekta. Šie noteikumi ir jāievēro attiecībā uz visām personām neatkarīgi no to valstspiederības vai no to saiknes ar kādas valsts valdību. Protams ir iespējami dažādi noteikumi, kā informēt sarakstā iekļautās personas, kurus var pieņemt saistībā ar konkrētajiem ierobežojošo pasākumu politiskajiem apstākļiem. Turklāt saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. pantu⁽⁴⁾ var paredzēt tāda apmēra ierobežojumus un izņēmumus, kādi ir vajadzīgi konkrētajos apstākļos, bet vispārējs un neierobežots atbrīvojums no pienākuma sniegt informāciju nav iespējams.

33. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka visos pašreizējos un turpmākos šās jomas priekšlikumos skaidrāk pievērsties sarakstā iekļauto personu tiesībām tikt informētām, kā arī iespējamo ierobežojumu priekšnosacījumiem un veidiem.

IV.4. Datu subjektu tiesības, proti, piekļuves tiesības personas datiem, kas uz viņiem attiecas

34. ES Pamattiesību hartas 8. panta 2. punktā noteikts, ka "(i)kvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti,

⁽¹⁾ Priekšlikums Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, 11. panta 2. punkts.

⁽²⁾ Priekšlikums Padomes Regulai, ar ko nosaka dažu ierobežojošu pasākumus, kas vērsti pret Gvineju, 12. panta 2. punkts.

⁽³⁾ Priekšlikums Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi, 11. panta a) apakšpunkta 2. punkts.

⁽⁴⁾ Skatīt šī atzinuma III.6. punktu.

un tiesības ieviest labojumus šajos datos," ar ko piekļuves tiesības ir padarītas par vienu no personas datu aizsardzības pamattiesību galvenajiem elementiem. Tāpat Regulas (EK) Nr. 45/2001 13. pantā datu subjektam dotas tiesības bez ierobežojumiem jebkurā laikā un bez maksas no personas, kas atbild par datu apstrādi, trīs mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas iegūt apstrādājamus datus saprotamā formā (skatīt minētā panta c) apakšpunktu).

35. Ierobežojošu pasākumu jomā personas dati, kas attiecas uz sarakstā iekļautajām personām, proti, dati par iemesliem, kādēļ personas iekļautas sarakstā, bieži vien ir iekļauti klasificētos dokumentos. Attiecībā uz šiem dokumentiem Komisijas priekšlikumos ir ierosināti identiski noteikumi: pirmkārt, ir norādīts – ja ANO vai valsts iesniedz klasificētu informāciju, Komisijai šāda informācija jāapstrādā saskaņā ar iekšējiem Komisijas drošības noteikumiem (Lēmums 2001/844/EK, EOTK, Euratom⁽⁵⁾) un attiecīgos gadījumos atbilstīgi ES un iesniedzējas valsts noslēgtiem nolīgumiem par klasificētas informācijas drošību; otrkārt, ir precizēts, ka dokumentus, kas klasificēti atbilstīgi ES dokumentu slepenības pakāpēm – "EU Top Secret", "EU Secret" vai "EU Confidential" – neatklās bez informācijas sniedzēja piekrišanas⁽⁶⁾.

36. EDAU jau 2009. gada 28. jūlija atzinumā⁽⁷⁾ ir sīki izvērtējis šos noteikumus un atzīmējis, ka ne Komisijas iekšējie drošības noteikumi, ne vienošanās ar atsevišķām dalībvalstīm vai ANO neskar jautājumu par datu subjektu piekļuvi personas datiem, kas uz viņiem attiecas. Turklāt pat tad, ja ierobežojošu pasākumu jomā tiesām var paredzēt piekļuves tiesību ierobežojumus, pašreizējie noteikumi nenodrošina, ka ierobežojumu nosaka tikai tad, kad tas ir vajadzīgs, un nenosaka materiālus kritērijus, lai novērtētu to nepieciešamību. Patiesi – saskaņā ar priekšlikumiem piekļuves tiesības

⁽⁵⁾ Komisijas Lēmums 2001/844/EK, EOTK, Euratom (2001. gada 29. novembris), ar ko groza tās iekšējo reglamentu (OV L 317, 3.12.2001., 1. lpp.)

⁽⁶⁾ Skatīt priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi, proti, 11. panta b) apakšpunktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, proti, 13. pantu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 329/2007 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Korejas Demokrātisko Republiku, proti, 13. panta 5. un 6. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka dažu ierobežojošu pasākumus, kas vērsti pret Gvineju, proti, 12. panta 6. un 7. punktu. Bijušajā priekšlikumā Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, Al-Qaida tīklu un Taliban, proti, 7. panta d) apakšpunktā, bija šāds noteikums, kas pašreizējā redakcijā ir svītrots.

⁽⁷⁾ 18.–32. punkts.

būtu atkarīgas no beznosacījumu pienākuma saņemt informācijas sniedzēja piekrišanu, kas pilnīgi būtu atstāta informācijas sniedzēja ziņā, tostarp tādu personu ziņā, uz kurām neattiecas ES tiesību akti un ES pamattiesību aizsardzības standarti.

37. Padomē notikušo sarunu rezultātā priekšlikumā par *Al-Qaida* šo noteikumu svītvoja.

38. Ņemot vērā minēto, EDAU likumdevējam cieši iesaka pašreizējos un turpmākos priekšlikumos pievērsties būtiskajam jautājumam par sarakstā iekļauto personu tiesībām tieši vai netieši (ar citu iestāžu starpniecību⁽¹⁾) piekļūt personas datiem, kas uz tām attiecas un kas iekļauti klasificētos dokumentos, ievērojot samērīgus ierobežojumus, kas zināmos apstākļos var būt vajadzīgi.

39. EDAU vēlētos arī atgādināt, ka Regulā (EK) Nr. 45/2001 ir paredzētas citas datu subjektu tiesības, kurām likumdevējs varētu pievērsties šajos vai turpmākos priekšlikumos. Konkrētāk, Regulas (EK) Nr. 45/2001 14. pantā ir noteikts, ka par datu apstrādi atbildīgajai personai ir pienākums nekavējoties labot neprecīzus un nepilnīgus personas datus, savukārt 17. pantā ir paredzēts pienākums par datu labojumiem un par datu dzēšanu, piemēram, ja personu svīturo no saraksta, paziņot trešām personām, kurām attiecīgie dati izpausti, ja vien tas nav neiespējami vai neprasa nesamērīgas pūles.

40. Turklāt EDAU pauž gandarījumu, ka visos priekšlikumos ir iecerēts, ka par datu apstrādi atbildīgo personu izraudzīsies tieši kādu Eiropas Komisijas nodaļu, tādējādi pastiprinot par datu apstrādi atbildīgās personas atpazīstamību un palīdzot datu subjektiem izmantot savas tiesības, kā arī sadalot atbildību saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001.

IV.5. Aizsardzības pasākumi datu apmaiņā ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām

41. Svarīgs jautājums, kas priekšlikumos vēl nav aplūkots tieši, bet ir netieši saistīts ar sarakstā iekļaušanas procedūru, ir tas, kā nodrošināt, lai personas dati tiktu pienācīgi aizsargāti, kad ES veic šo datu apmaiņu ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, piemēram, ar Apvienoto Nāciju Organizāciju.

42. Šajā sakarā EDAU vēlas pievērst uzmanību Regulas (EK) Nr. 45/2001 9. pantam, kurā izklāstīti nosacījumi tam, lai personas datus varētu nosūtīt saņēmējiem, kas nav Kopienas struktūras un kuriem nepiemēro Direktīvu 95/46/EK. Ir iespējama virkne risinājumu – sākot no datu

subjekta piekrišanas (6. punkta a) apakšpunkts) un likumīgu prasību īstenošanas (6. punkta d) apakšpunkts), kas var būt lietderīgi gadījumos, ja informāciju ir iesniegusi sarakstā iekļauta persona, lai panāktu saraksta pārskatīšanas procedūru, līdz ANO vai attiecīgās trešās valsts mehānismiem, ar ko nodrošina pienācīgu aizsardzību personas datiem, kuri nosūtīti no ES.

43. EDAU, atgādinot, ka dažādām paredzētām apstrādes darbībām būtu jāsaņemas ar šo sistēmu, iesaka likumdevējam nodrošināt, ka tiek ieviesti piemēroti mehānismi un aizsardzības pasākumi, piemēram, specifikācijas priekšlikumos, kā arī vienošanās ar ANO vai citām attiecīgām trešām valstīm, lai nodrošinātu to personas datu pienācīgu aizsardzību, kurus izmanto datu apmaiņā ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.

IV.6. Datu aizsardzības tiesību nepieciešamie ierobežojumi

44. EDAU uzskata, ka ierobežojošu pasākumu jomā būtisks ir jautājums par dažu pamattiesību, piemēram, personas datu aizsardzības tiesību, ierobežojumiem, jo tie var būt vajadzīgi, lai nodrošinātu ierobežojošu pasākumu efektīvu un pareizu piemērošanu.

45. Eiropas Cilvēktiesību konvencijā, ES Pamattiesību hartā, kā arī īpašos tiesību aktos par datu aizsardzību, tostarp Regulā (EK) Nr. 45/2001, šāda iespēja ir pieļauta, ievērojot dažus nosacījumus, ko ir apstiprinājušas un precizējušas Eiropas Cilvēktiesību tiesa un Eiropas Kopienas Tiesa⁽²⁾. Īsumā – šiem datu aizsardzības pamattiesību ierobežojumiem būtu jābalstās uz tiesību aktiem un jāatbilst stingriem samērīguma standartiem, proti, tiem – gan pēc sava satura, gan piemērošanas termiņa – vajadzētu būt tikai tik plašiem, cik vajadzīgs attiecīgo sabiedrības interešu īstenošanai arī ierobežojošu pasākumu jomā, kā tas apstiprināts ar plašu Tiesas judikatūru. Vispārīgi, nesamērīgi un neprognozējami ierobežojumi šiem standartiem neatbilstu.

46. Piemēram, attiecīgo personu nevarēs uzreiz informēt par piemērotajiem pasākumiem, jo lēmumam konkrēto personu iekļaut sarakstā un iesaldēt tās finanšu līdzekļus ir jāsaņemas "pārsteiguma efekts". Tomēr, kā Pirmās instances tiesa norādījusi savā judikatūrā⁽³⁾, turpmāka šādas informācijas nesniegšana vai aizkavēšana pat pēc aktīvu iesaldēšanas būtu lieka un tādējādi nesamērīga. Var paredzēt arī samērīgu un pagaidu ierobežojumu sarakstā iekļauto personu tiesībām piekļūt personas datiem, kas

⁽¹⁾ Skatīt šī atzinuma III.6. punktu.

⁽²⁾ Eiropas Cilvēktiesību tiesa, *S. and Marper* pret Apvienoto Karalisti, 2008. gada 4. decembra spriedums; EKT 2003. gada 20. maija spriedums lietā *Rechnungshof*, C-465/00, 76.–90. punkts.

⁽³⁾ PIT 2006. gada 12. decembra spriedums lietā *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran* pret Padomi, T-228/02, 128.–137. punkts.

uz tām attiecas, tostarp informācijai par lēmumiem, kas ir sarakstā iekļaušanas pamatā, taču vispārēja un pastāvīga šādu tiesību liegšana neatbilst personas datu aizsardzības pamattiesību būtībai.

47. Regulā (EK) Nr. 45/2001 jau ir sniegts tiesiskais regulējums, kas pieļauj gan ierobežojumus, gan aizsardzības pasākumus. Minētās regulas 20. panta 3. un 4. punktā ir noteikumi par ierobežojumu piemērošanu. Saskaņā ar 3. punktu iesaistītajai iestādei datu subjekts ir jāinformē par galvenajiem ierobežojuma piemērošanas iemesliem un par tiesībām vērsties pie EDAU. Minētā panta 4. punktā turklāt ir noteikums tieši par piekļuves tiesību ierobežojumiem. Tajā teikts, ka EDAU, saskaņā ar iepriekšējo punktu izmeklējot sūdzību, informē datu subjektu tikai par to, vai dati ir apstrādāti pareizi un, ja nav – vai ir izdarīti vajadzīgie labojumi ⁽¹⁾.
48. Visos iesniegtajos priekšlikumos jautājums par datu aizsardzības tiesību ierobežojumiem ir aplūkots tikai daļēji vai netieši, tādējādi radot pamatu tiesību normu kolīzijām un dažādām iespējamām interpretācijām, kas visticamāk tiks risinātas tiesā. Šķiet, ka sarunas par *Al-Qaida* priekšlikumu ir vērstas uz to, lai samazinātu atsauces uz datu aizsardzības tiesībām un vajadzīgajiem ierobežojumiem.
49. Ņemot vērā minēto, EDAU likumdevējam iesaka pievērsties šim delikātajam jautājumam, iesniegtajos priekšlikumos vai citos tiesību aktos precizējot datu aizsardzības principu ierobežojumus un aizsardzības pasākumus, kas varētu būt vajadzīgi ierobežojošu pasākumu jomā. Tas ierobežojumus padarītu prognozējamus un samērīgus, vienlaicīgi nodrošinot ierobežojošo pasākumu efektivitāti, pamattiesību ievērošanu un tiesas prāvu skaita samazināšanos. Turklāt tas atspoguļotu Stokholmas programmu, kurā skaidri teikts, ka Eiropas Savienībai ir jāparedz un jāreglamentē situācijas, kurās valsts iestāžu iejaukšanās datu aizsardzības tiesību īstenošanā ir pamatota ⁽²⁾.

IV.7. Atbildība gadījumos, kad personas datu apstrāde ir nelikumīga

50. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 32. panta 4. punktu un Direktīvas 95/46/EK 23. pantu visas personas, kam nelikumīgas datu apstrādes rezultātā radies kaitējums, ir tiesīgas no personas, kas atbildīga par datu apstrādi, saņemt kompensāciju par radīto kaitējumu, ja vien šī persona nepierāda, ka tā nav atbildīga par apstākļiem, kuru dēļ radies kaitējums. Šādi tiek precizēts vispārējais juridiskais jēdziens "atbildība", nosakot, ka pierādīšanas pienākums gulstas uz atbildētāju.

⁽¹⁾ Regulas 20. panta 3. un 4. punktā minētās informācijas sniegšanu var atlikt tik ilgi, kamēr šāda informācija vairs nekavē saskaņā ar 1. punktu piemērotos ierobežojumus (skatīt 20. panta 5. punktu).
⁽²⁾ 2.5. punkts.

51. Šajā ziņā ierobežojošu pasākumu pamatā ir personas datu apstrāde un publicēšana, kas nelikumību gadījumā, kā to jau atzinusi PIT ⁽³⁾, jau pati par sevi rada morālu kaitējumu, neatkarīgi no ierobežojošo pasākumu būtības.

52. EDAU norāda, ka šī ārpuslīgumiskā atbildība par personas datu apstrādi, kas veikta, pārkāpjot piemērojamos datu aizsardzības tiesību aktus, paliek spēkā un nevar zaudēt savu saturisko būtību, pat ja dažos no iesniegtajiem priekšlikumiem ⁽⁴⁾ tās fiziskās un juridiskās personas, kas īsteno ierobežojošus pasākumus, ir atbrīvotas no atbildības, izņemot nolaidības gadījumā.

IV.8. Iedarbīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi un neatkarīga uzraudzība

53. Sarakstā iekļautajām personām ir tiesības izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kā arī administratīvus līdzekļus, vērstoties kompetentās datu aizsardzības uzraudzības iestādēs. Pēdējie no minētajiem līdzekļiem ietver datu subjektu iesniegto sūdzību uzklauššanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 32. pantu, un to pamatā ir EDAU pilnvaras no personas, kas atbild par datu apstrādi, vai no kādas Kopienas iestādes vai struktūras iegūt piekļuvi visiem personas datiem un visai informācijai, kas vajadzīga viņa veiktajai izmeklēšanai (skatīt Regulas (EK) Nr. 45/2001 47. panta 2. punkta b) apakšpunktu).
54. Datu aizsardzības principa stūrakmens ir datu aizsardzības noteikumu ievērošanas neatkarīga uzraudzība, kā attiecībā uz personas datu apstrādi visās ES darbības jomās tagad ir nepārprotami apstiprināts ne tikai ES Pamattiesību hartas 8. pantā, bet arī LESD 16. pantā un LES 39. pantā.
55. Kā jau minēts 2009. gada 28. jūlija atzinumā ⁽⁵⁾, EDAU ir nobažījies, ka iesniegtajos priekšlikumos paredzētais nosacījums, kas paredz, ka klasificētu informāciju var izpaust tikai ar informācijas sniedzēja piekrišanu, varētu ne vien

⁽³⁾ PIT 2007. gada 12. septembra spriedums lietā *Kalliopi Nikolau* pret Komisiju, T-259/03, (2007) ECR II-99; PIT 2008. gada 8. jūlija spriedums lietā *Franchet and Byk* pret Komisiju, T-48/05, spriedums vēl nav publicēts.

⁽⁴⁾ Skatīt priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, proti, 6. pantu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, proti, 6. pantu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 329/2007 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Korejas Demokrātisko Republiku, proti, 11. panta 1. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka dažus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret Gvineju, proti, 8. pantu. Savukārt priekšlikumā Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi, nav līdzīga noteikuma.

⁽⁵⁾ 27.–32. punkts.

ierobežot EDAU uzraudzības pilnvaras šajā jomā, bet arī ietekmēt tiesiskās pārbaudes efektivitāti, ierobežojot EKT spēju pārbaudīt, vai ir saglabāts taisnīgs līdzsvars starp vajadzību apkarot terorismu un pamattiesību aizsardzību. Kā Pirmās instances tiesa norādīja 2008. gada 4. decembra spriedumā, šim nolūkam tai var būt nepieciešama piekļuve klasificētai informācijai ⁽¹⁾.

56. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka iesniegtajos priekšlikumos nodrošināt, lai tiktu pilnīgi piemēroti spēkā esošie tiesiskās aizsardzības līdzekļi un tiktu īstenota datu uzraudzības iestāžu veikta neatkarīga uzraudzība un lai to iedarbīgumu neskartu nosacījumi attiecībā uz piekļuvi klasificētiem dokumentiem. Saistībā ar to pirmais pasākums būtu attiecīgajos iesniegto priekšlikumu pantos ⁽²⁾ vārdu "atklāt" ("released") aizstāt ar formulējumu "publiskot" ("publicly disclosed").

V. SECINĀJUMI

57. EDAU ir stingri pārliecināts, ka pret tiem, kas apdraud pamattiesību ievērošanu, jācinās, ievērojot pamattiesības.

58. Šajā nolūkā, kā jau teikts EDAU 2009. gada 28. jūlija atzinumā pat ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz *Al-Qaida*, EDAU pauž gandarījumu par Komisijas ieceri uzlabot spēkā esošo tiesisko regulējumu, pilnveidojot sarakstu veidošanas procedūru un skaidri ņemot vērā personas datu aizsardzības tiesības.

59. Ņemot vērā ar Lisabonas Līgumu dotos līdzekļus un Stokholmas programmā piedāvāto ilgtermiņa redzējumu, EDAU Komisijai cieši iesaka atteikties no pašreizējās neviengabalainās pieejas, ar ko katrai valstij vai organizācijai pieņem īpašus un dažkārt atšķirīgus personas datu apstrādes noteikumus, un attiecībā uz visām mērķtiecīgām sankcijām, kuras ES īsteno, vērsties pret fiziskām vai juridiskām personām, organizācijām vai struktūrām, ierosināt vispārēju un saskanīgu sistēmu, kurā būtu nodrošināta attiecīgo personu pamattiesību ievērošana un jo īpaši to pamattiesību ievērošana, kas attiecas uz personas datu aizsardzību.

⁽¹⁾ PIT 2008. gada 4. decembra spriedums lietā PMOI pret Padomi, T-284/08, spriedums vēl nav publicēts, 74.–76. punkts.

⁽²⁾ Skatīt priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 314/2004 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Zimbabvi, proti, 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām personām un organizācijām saistībā ar situāciju Somālijā, proti, 13. panta 2. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 329/2007 par dažiem ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz Korejas Demokrātisko Republiku, proti, 13. panta 6. punktu; priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka dažu ierobežojošu pasākumus, kas vērsti pret Gvineju, proti, 12. panta 7. punktu.

Vajadzīgie šo tiesību ierobežojumi būtu skaidri jānosaka tiesību aktos, tiem būtu jābūt samērīgiem, un tajos jebkurā gadījumā šīs tiesības būtu jāievēro pēc būtības.

60. EDAU pauž gandarījumu par pašreizējos priekšlikumos izdarītajām atsaucēm uz to, ka piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001, kā arī uz datu subjektu tiesībām, kas no tās izriet.

61. Attiecībā uz datu kvalitāti un mērķa ierobežojuma principu EDAU iesaka izdarīt dažus grozījumus, lai nodrošinātu to, ka tiek apstrādāti tikai vajadzīgie dati, ka šie dati ir vienmēr atjaunināti un ka tos neglabā ilgāk, nekā vajadzīgs. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka saistībā ar visiem pašreizējiem un turpmākiem šīs jomas priekšlikumiem ieviest efektīvus mehānismus, kā no sarakstiem svītrot fiziskas personas un regulāri pārskatīt ES sarakstus.

62. EDAU iesaka visos iesniegtajos un turpmākajos šās jomas priekšlikumos skaidrāk pievērsties sarakstā iekļauto personu tiesībām tikt informētām, kā arī iespējamo ierobežojumu priekšnosacījumiem un veidiem.

63. EDAU likumdevējam cieši iesaka pašreizējos un turpmākos priekšlikumos pievērsties būtiskajam jautājumam par sarakstā iekļauto personu tiesībām piekļūt personas datiem, kas uz tām attiecas un kas iekļauti klasificētos dokumentos, ievērojot samērīgus ierobežojumus, kas zināmos apstākļos var būt vajadzīgi.

64. EDAU iesaka likumdevējam nodrošināt, ka tiek ieviesti piemēroti mehānismi un aizsardzības pasākumi, piemēram, specifikācijas priekšlikumos, kā arī vienošanās ar ANO vai citām attiecīgām trešām valstīm, lai nodrošinātu to personas datu pienācīgu aizsardzību, kurus izmanto datu apmaiņā ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.

65. Lai datu aizsardzības principu ierobežojumus padarītu prognozējamus un samērīgus, EDAU likumdevējam iesaka iesniegtajos priekšlikumos vai citos tiesību aktos precizēt šos ierobežojumus, kā arī aizsardzības pasākumus, kas var būt vajadzīgi ierobežojošu pasākumu jomā.

66. EDAU norāda, ka princips, kas paredz atbildību par personas datu nelikumīgu apstrādi, paliek spēkā un nevar zaudēt savu saturisko būtību.

67. EDAU iesaka nodrošināt, lai tiktu pilnīgi piemēroti spēkā esošie tiesībaizsardzības līdzekļi un tiktu īstenota datu uzraudzības iestāžu veikta neatkarīga uzraudzība un lai to iedarbīgumu neskartu nosacījumi attiecībā uz piekļuvi klasificētiem dokumentiem.

Briselē, 2009. gada 16. decembrī

Peter HUSTINX
Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs
